

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/378/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5312209779
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5312209779.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Yvetty Dzugasovej a členov senátu JUDr. Jany Urbanovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, v konaní o náhradu majetkovej škody a náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 4C/175/2012-103 zo dňa 10.09.2013, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh navrhovateľa zamietol (výrok I.) a vyslovil, že odporcovi náhradu trov konania nepriznáva (výrok II.). Súčasne zamietol návrh navrhovateľa na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti pre porušenie práva navrhovateľa na zákonného sudcu a nestranný súd (výrok III.).

Z dôvodov tohto rozhodnutia vyplýva, že okresný súd v súlade s ust. § 101 ods. 2 O.s.p. konal a rozhodol na pojednávaní v neprítomnosti účastníkov a právneho zástupcu navrhovateľa, ktorí mali doručenie predvolania na pojednávanie riadne a včas vykázané. V rámci dokazovania sa súd oboznámil s obsahom listín založených v spise, ako aj s obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Čadca č.k. 13Er/21/2011, pričom zistil a ustálil nasledovný skutkový a právny stav:

Prvostupňový súd vyhodnotil odporcom vznesenú námietku premlčania ako nedôvodnú.

Z obsahu pripojeného exekučného spisu č.k. 13Er/21/2011 mal súd preukázané, že okresný súd poverenie nevydal v 15-dňovej zákonnej lehote na vydanie poverenia, keď žiadosť o udelenie poverenia mu bola doručená dňa 20.05.2011, pričom súd nevydal vo veci poverenie, ale uznesením č.k. 13Er/21/2011-10 zo dňa 06.02.2012 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol a následne exekučné konanie zastavil. Podkladom pre vykonanie exekúcie mal byť exekučný titul - Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, ktorým bola uložená povinnosť G. X., M.: XX XXX XXX, s miestom podnikania J. koniec XXX, X., zaplatiť v prospech navrhovateľa sumu 1.138,87 Eur spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo sumy 1.138,87 Eur od 23.09.2010 do zaplataenia, zákonným úrokom vo výške 6 % ročne zo sumy 1.138,87 Eur od 29.10.2010 do zaplataenia a nahradiť trovy rozhodcovského konania vo výške 312,74 Eur, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 28.03.2011 a vykonateľnosť dňa 31.03.2011.

Zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej „zákon č. 514/2003 Z. z.“) vo svojich ustanoveniach taxatívne vymedzuje

podmienky úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody, pri ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci: nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

V prejednávanej veci si navrhovateľ uplatnil náhradu majetkovej škody vo výške 3.816,83 Eur a nemajetkovú ujmu vo výške 763,37 Eur z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu (v exekučnej veci Okresného súdu Čadca sp. zn. 13Er/21/2011), ktorý nerozhodol o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia v exekučnom konaní v zákonom stanovenej lehote (§ 44 ods. 2 zákona NR SR č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov).

V nadväznosti na zistený skutkový stav súd prvého stupňa mal za to, že je vylúčené, že by v prejednávanej veci došlo k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu. Súd nerozhodol o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia v lehote 15 dní, avšak v zmysle ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 01.6.2010 sa predmetné ustanovenie vzťahuje len na prípad, keď súd poverenie vydá. V prípade, keď súd poverenie nevydá, uvedené zákonné ustanovenie nemožno aplikovať. Z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 01.06.2010, t.j. v čase začatia exekučného konania vyplýva, že lehota 15 dní pre vydanie poverenia neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ Exekučného poriadku. Tak tomu bolo aj v prejednávanej veci, keď exekučným titulom, na podklade ktorého mala byť vykonávaná exekúcia, bol rozsudok rozhodcovského súdu. Okresný súd v prejednávanej veci nemal preukázaný nesprávny úradný postup ani vydanie nezákonného rozhodnutia, ktorý by spočíval v nesprávnej aplikácii právnych predpisov ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup súdu totiž nemožno považovať samotné rozhodnutie o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia. Navyše rozhodnutie súdu o zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia bolo možné skúmať len z hľadiska jeho zákonnosti. Navrhovateľ však nespĺnil zákonné podmienky pre takýto postup, keďže nepodal riadny opravný prostriedok proti uzneseniu, ktorým bola žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia zamietnutá a v dôsledku tohto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.05.2012. Navrhovateľ v konaní ani nepredložil rozhodnutie príslušného orgánu, ktorým by bolo rozhodnutie zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť a ktorým by bol súd v tomto konaní viazaný. Keďže všetky zákonné podmienky zakladajúce zodpovednosť štátu za nesprávny úradný postup alebo nezákonné rozhodnutie musia byť splnené kumulatívne, je nadbytočné a nevhodné dokazovať splnenie ďalších podmienok vzniku zodpovednosti za škodu. Napriek tomu prvostupňový súd vo svojom rozhodnutí konštatoval, že navrhovateľ v konaní nepreukázal vznik škody (majetkovej ujmy), keď nepreukázal, v akom rozsahu sa nedomohol exekúovanej sumy ani to, že sa nemôže domôcť exekúovanej škody pri aplikácii iných právnych prostriedkov, iného exekučného titulu v rámci súdneho konania. Navyše navrhovateľ nepreukázal ani výšku škody v príčinnej súvislosti s porušením povinnosti odporcu. Vyúčtované režijné náklady navrhovateľa nemôžu byť považované za faktickú škodu, pretože sú vynakladané na celkovú podnikateľskú činnosť navrhovateľa. Navrhovateľ tiež nepreukázal ani vznik podmienok v zmysle ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. na náhradu nemajetkovej ujmy. Návrh je aj v tomto smere všeobecný, nepreskúmateľný. Nekonkretizoval, prečo samotné konštatovanie práva nie je dostatočným zadostučinením. Vo svojom návrhu navrhovateľ vychádzal len z predpokladov, nepredložil žiadne dôkazy ani konkrétne tvrdenia a nezdôvodnil, aká nemajetková (morálna) ujma mu vznikla, vzhľadom na samotný subjekt navrhovateľa, ktorý je právnickou osobou, závažnosť ujmy i závažnosť následkov. Všetky kritériá je potrebné pritom vyhodnotiť z hľadiska navrhovateľa a jeho právneho postavenia ako právnickej osoby a nie z hľadiska postavenia jednotlivých spoločníkov ako konateľov spoločnosti. Navyše podmienky podľa ust. § 17 ods. 3 písm. a/, c/ d/ zákona č. 514/2003 sa nedajú vzťahovať na právnickú osobu, ale len na fyzickú osobu. Rozpor s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka videl súd na strane navrhovateľa, ktorý opakovane v rozpore so zákonom poskytoval úvery neplatičom. Opakovane poskytoval úvery v rozpore s platnými právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľov. Takémuto konaniu preto nemožno poskytnúť právnu ochranu. Svoje obchodné meno si navrhovateľ poškodil sám a nepoškodil ho exekučný súd konajúci v exekučnej veci. Navrhovateľ si sám pri uzatváraní úverovej zmluvy s povinným nepreveril jeho schopnosť splácať dlh, čím sám znemožnil vymožiteľnosť svojho dlhu. Okresný súd dospel k záveru, že navrhovateľ neuniesol dôkazné bremeno na preukázanie ani druhej podmienky zakladajúcej zodpovednosť za škodu za nesprávny úradný postup a nezákonné rozhodnutie, a to existenciu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nesprávnym úradným postupom ako podmienky pre náhradu nemajetkovej ujmy. Zároveň navrhovateľ v konaní nepreukázal ani porušenie povinnosti (nesprávny úradný postup, nezákonné rozhodnutie) ani škodu a nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi tvrdým porušením povinnosti a tvrdou škodou.

Keďže navrhovateľ v konaní nepreukázal splnenie ani jednej podmienky, ktorá zakladá zodpovednosť odporcu za vzniknutú škodu, okresný súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol. V dôvodoch svojho rozhodnutia tiež uviedol, že nevyhovel procesnému návrhu, ktorým sa navrhovateľ domáhal zrušenia nariadeného termínu pojednávania a prerušenia konania (§ 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. a § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o jeho ústavnej sťažnosti ohľadne tvrdeného porušenia práva na zákonného sudcu a nestranný súd. Poukazoval na fakultatívnu povahu inštitútu prerušenia konania z daných dôvodov, ktorá ponecháva možnosť prerušenia na úvahu konajúceho súdu. V súdnej veci nebolo preukázané naplnenie niektorého z uvedených dôvodov, pre ktoré by mohol súd konanie prerušiť. Dôvodom prerušenia konania je závislosť súdneho rozhodnutia od otázky, ktorú nie je súd oprávnený v tomto konaní riešiť ani ako otázku predbežnú. Ide najmä o prípady uvedené v ust. § 135 ods. 1 O.s.p.. V danom prípade krajský súd ako nadriadený orgán rozhodoval o vylúčení/nevylúčení sudcov okresného súdu z prejednávania veci (uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8NcC/17/2013 zo dňa 18.01.2013), a preto už nie je dôvod zaoberať sa otázkou zaujatosti sudcu. Vo väzbe na uvedené prvostupňový súd konštatoval nesplnenie zákonných predpokladov pre postup, ktorým by konanie v zmysle návrhu navrhovateľa prerušil.

O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a odporcovi, ktorý bol v konaní úspešný, ich náhradu nepriznal, keďže tieto si nevyčísliť (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a z obsahu spisu mu vznik žiadnych trov nevyplýva, a preto mu v písomnom vyhotovení rozsudku náhradu trov konania nepriznal.

Voči citovanému rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ. Namietal, že v konaní došlo k vadám - účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že súd je povinný bezodkladne doručiť navrhovateľovi vyjadrenie odporcu k žalobe. V prejednávanej veci tak súd neurobil. Navrhovateľovi vyjadrenie odporcu nedoručil pred termínom pojednávania, hoci ho mal k dispozícii. Navrhovateľ tak nemal vedomosť o argumentácii a návrhoch na dokazovanie zo strany odporcu. Konajúci súd tak vykonaním pojednávania, ale predovšetkým vykonaním dokazovania a vyhlásením uznesenia o ukončení dokazovania odňal navrhovateľovi možnosť konať pred súdom. Poukázal na ust. § 101 ods. 2 O.s.p., keď súd v zmysle citovaného ustanovenia prejednal vec v neprítomnosti navrhovateľa a jeho právneho zástupcu. Z citovaného ustanovenia je zrejmé, že možnosť súdu konať v neprítomnosti účastníka je obmedzená splnením formálnej podmienky, spočívajúcej v podaní žiadosti o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. Navrhovateľ podal návrh na zrušenie pojednávania spolu s prílohou ústavnou sťažnosťou. Riadne a včas požiadaval o zrušenie pojednávania. Poukázal na ust. § 15 O.s.p. a v tejto súvislosti poukázal na to, že uskutočnil podanie, ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. V tejto súvislosti navrhovateľ upozornil na rozhodovaciu prax Krajských súdov v Trnave, Nitre a Prešove. Poukázal tiež na judikatúru Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanie práva na nestranný súd. Za týchto okolností, s vedomím, že názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu neobstojí a navrhovateľ podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, nebolo a nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodol vylúčený sudca. V konaní bolo možné uskutočňovať také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Ústne pojednávanie vo veci odklad pripúšťalo. Tým, že navrhovateľ nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal, nemal možnosť vyjadriť sa ani k dôkazom, ktoré súd vykonával a založil na nich svoje rozhodnutie, došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti, k porušeniu práva navrhovateľa na súdnu ochranu, ako aj k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. Navrhovateľ ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Navrhovateľ zásadne namietal skutočnosť, že súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím novej právnej úpravy obsiahnutej v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. V právnom štáte nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a potom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Súd pri

rozhodovaní vychádzal z právneho záveru, že Exekučný poriadok neustanovuje lehotu 15 dní na rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. Uvedený záver neobstojí. Je síce pravdou, že Exekučný poriadok v ust. § 44 ods. 2 výslovne upravuje len, že súd vydá poverenie v lehote 15 dní, ak nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie návrhu alebo exekučného titulu so zákonom. Z uvedenej dikcie však nevyhnutne vyplýva, že súd je povinný preskúmať súlad žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom v lehote 15 dní a dospieť k jednoznačnému záveru, či poverenie vydá alebo nevydá. Súd musí uskutočniť rozhodovací proces v zákonom určenej lehote 15 dní bez ohľadu na konečný výsledok, t.j. bez ohľadu na to, či poverenie udelí alebo neudelí. Ak exekučný súd včas nevydá či už poverenie, alebo uznesenie o zamietnutí návrhu na vydanie poverenia (ku ktorému musel dospieť v lehote 15 dní od podania návrhu), spôsobuje zbytočné prieťahy a táto jeho pasivita predstavuje neodôvodnenú nečinnosť súdu, ktorú je nevyhnutné hodnotiť ako nesprávny úradný postup spôsobilý privodiť účastníkom konania škodu. Navrhovateľ ďalej namietal, že konajúci súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberal výlučne otázkou nesprávneho úradného postupu v podobe zbytočných prieťahov. Navrhovateľ však poukázal na podstatu nesprávneho úradného postupu, ktorý pozostáva z kumulovaných právnych skutočností, ktoré predstavujú jednak nerozhodnutie v zákonnej lehote, jednak neodôvodnenú nečinnosť, ako aj existenciu zbytočných prieťahov. Prvostupňový súd požadoval na konštatovanie zbytočných prieťahov ako okolnosti ovplyvňujúcej vznik škody, splnenie podmienky, ktorá v právnom poriadku nebola v čase vzniku škody. Ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. bolo do právneho poriadku včlenené až dňa 01.01.2013. Potom taký výklad, ktorým by navrhovateľovi nevznikol nárok na náhradu škody, ak nebola podaná sťažnosť na prieťahy pred účinnosťou predmetného ustanovenia, je ústavne nekonformný a neprípustný. Konajúci súd rozhodol bez toho, aby vo veci vykonal dokazovanie zákonným spôsobom a v rozsahu potrebnom na rozhodnutie. Práve na preukázanie výšky škody a príčinnej súvislosti navrhovateľ navrhol vykonanie dokazovania, ktoré súd nevykonal. Uvedeným postupom došlo k odňatiu možnosti navrhovateľovi konať pred súdom a došlo k zásahu do práva na spravodlivý súdny proces. Navrhovateľ navrhol ako esenciálny dôkaz vykonať oboznámenie sa s exekučným spisom exekučného súdu, v ktorom došlo k vzniku škody. Na vyčíslenie nákladov nechal spracovať znalecký posudok znaleckou organizáciou, ktorý je v súčasnosti v štádiu rozpracovanosti a bude súdu predložený ihneď po jeho spracovaní. Ak súd rozhodoval o návrhu bez oboznámenia sa s týmto dôkazom, je dôvodné očakávať, že budú naplnené dôvody na obnovu konania. Na základe uvedených dôvodov žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal k tomu oprávnený účastník konania (§ 201 veta prvá O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom ust. § 212 ods. 1, 2 písm. b) O.s.p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 214 ods. 2 a § 211 ods. 2 O.s.p. rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Nakoľko odvolacie dôvody navrhovateľa boli neopodstatnené (v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. je krajský súd viazaný konkrétnymi dôvodmi odvolania) a neboli zistené iné nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 212 ods. 3 O.s.p.), potvrdil napadnutý rozsudok vo výroku I. ako vecne správny.

Vo vzťahu k meritórnemu rozhodnutiu súdu primárne odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania, v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O.s.p.). V tejto súvislosti je zjavné, že (nepochybné z dôvodu predkladania enormného množstva typových podaní navrhovateľom na súdy), že (hmotno-právne) odvolacie dôvody nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. V odvolaní navrhovateľa niet jedinej zmienky (tobôž protiargumentácie) vo vzťahu k argumentácii okresného súdu obsiahnutej v napadnutom rozhodnutí, že rozhodnutie Okresného súdu Čadca v exekučnej veci, z ktorej si uplatňuje svoj nárok navrhovateľ žalobou v tomto súdnom konaní o žiadosti o udelenie poverenia nedošlo k prieťahom, v dôsledku čoho by navrhovateľovi mala vzniknúť materiálna škoda vo výške 3.816,83 Eur a namajetková ujma v sume 763,37 Eur s poukazom na § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z..

Odvolací súd nie je oprávnený preskúmať prvostupňové rozhodnutie na základe iných, než účastníkom konania v odvolaní vznesených námietok.

Podstatná časť odvolacích námietok je založená na tvrdení, že vo veci nerozhodoval nestranný sudca. Krajský súd v Žiline, ako súd nadriadený, rozhodol uznesením sp. zn. 8NcC/17/2013 zo dňa 18.01.2013, že zákonná sudkyňa JUDr. Anna Plichtíková nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci. Od vydania tohto rozhodnutia, v ktorom nadriadený súd podrobne uviedol dôvody, pre ktoré zákonného sudcu možno považovať za nestranného zo subjektívneho aj objektívneho hľadiska, nedošlo ku žiadnym novým skutočnostiam majúcim vplyv na nestrannosť zákonného sudcu, preto je argumentácia odvolateľa o konaní vylúčeného sudcu bezpredmetná. Nad rámec uvedeného odvolací súd dopĺňa, že aktuálna aplikačná prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pri zohľadnení tak subjektívneho, ako aj objektívneho hľadiska (teória zdania) sa v prevažujúcej miere prikláňa k záveru o povinnosti, ako aj požiadavke na sudcu v každej veci zachovať vecný, profesionálny prístup, nadhľad, potrebnú dávku odstup, pričom samotná skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup, na ktorom sudca vykonával svoju funkciu, nezakladá pomer sudcu k veci, teda dôvod pre jeho vylúčenie.

Je nutné rozlišovať medzi pojmom „súd“ a „sudcovia“ a z hľadiska zásad spravodlivého procesu citlivo zvažovať ich vzťah v posudzovaných súvislostiach. Nezodpovedá právnym pomerom priliehavosť názoru o mechanickom vzťahu medzi súdom a sudcami tohto súdu. Vzťah sudcov je pri výkone rozhodovacej činnosti riadený princípom prezumpcie nezávislosti súdnej moci, ktorá nepodlieha subjektívnym pocitom sudcov pri ich rozhodovaní a nie je ničím zaťažovaná v ich postojoch voči súdu. Pôsobenie sudcov

na určitom súde je vždy objektívne dané, len samá táto skutočnosť nemôže byť dôvodom ich vylúčenia. Sudcovia ako reprezentanti verejnej moci by tak a priori stáli vo svetle spochybňujúcom ich profesionálne schopnosti. Vzájomný vzťah medzi súdom a súdom nie je vzťahom zamestnaneckým alebo služobným. Vymenovaním za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú vzájomné práva a povinnosti sudcu a štátu. Sudca je pri výkone funkcie sudcu nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietahov, len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom (§ 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z.). Nezávislosť sudcu je nevyhnutné vnímať aj ako nezávislosť v rámci samotnej súdnej moci, celého súdneho systému, aj konkrétneho súdu na ktorom sudca pôsobí. Iba takéto chápanie nezávislosti je predpokladom nestrannosti sudcu, ktorú nesmie nikto ohroziť (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Nc 86/2011 zo dňa 24.11.2011). Sudca je povinný v každej súdnej veci zachovávať vecný a profesionálny prístup, potrebnú dávku odstup, pričom samotná skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup súdu, na ktorom sudca vykonáva svoju funkciu (keď v prejednávanej veci zákonná sudkyňa nekonala a nerozhodovala v exekučnej veci, v ktorej malo dôjsť k nesprávne úradnému postupu), nezakladá pomer sudcu k veci, a teda neexistuje dôvod pre vylúčenie zákonnej sudkyne JUDr. Anny Plichtíkovej z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

Odvolací súd nespochybňuje, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo účastníka byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásadu kontradiktórnosti však nemožno vykladať absolútne, resp. formalisticky, ale len vo väzbe s ostatnými zásadami/ustanoveniami procesného predpisu. Predovšetkým účastník konania realizuje svoje procesné práva v rámci súdneho pojednávania, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný, pričom o možnosť ich uplatnenia sa obral sám svojím postupom - bezdôvodnou neúčastou na súdnom pojednávaní. Termín pojednávania (10.09.2013) prvostupňový súd nariadil dňa 17.07.2013 a navrhovateľovi a jeho právnenému zástupcovi bolo toto predvolanie doručené dňa 05.08.2013. Až dňa 06.09.2013 o 16.23 hod. (piatok) bol elektronicky doručený návrh navrhovateľa na „zrušenie pojednávania z dôvodu objektívneho posúdenia porušenia zásady nestranného súdu a sudcu“, pričom okresný súd sa s návrhom na odročenie vysporiadal zákonom predpísaným spôsobom - § 119 ods. 2 písm. c/ O.s.p., bezodkladným oznámením spôsobu, ako predmetný návrh na odročenie pojednávania posúdil. Správnym je aj samotné vecné vyhodnotenie uplatneného dôvodu odročenia ako nie dôležitého (§ 119 ods. 1 O.s.p.), ako to korešponduje s vyššie uvedeným záverom o neopodstatnenosti tvrdení navrhovateľa o konaní „vylúčeného“ sudcu. Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. umožňuje súdu konať v dôvodných prípadoch v neprítomnosti účastníkov konania. Dôvodom žiadosti navrhovateľa o odročenie pojednávania bola námietka zaujatosti sudkyne, ktorá vec prejednáva, z dôvodu absencie jej nestrannosti. Ak sudkyňa takémuto návrhu na odročenie pojednávania nevyhovela a vec následne prejednávala a rozhodla v neprítomnosti účastníkov a právneho zástupcu navrhovateľa, postupovala v plnom súlade s ust. § 101 ods. 2 O.s.p., keďže o jej nevylúčení z prejednávania a rozhodovania veci z tých istých dôvodov už bolo právoplatne rozhodnuté nadriadeným súdom. Účasť na pojednávaní súdu je právom, ktoré v prejednávanej veci navrhovateľom a jeho právnym zástupcom nebolo využité. Súčasne v tejto veci neexistoval (iný) dôležitý dôvod na odročenie pojednávania. Inými

slovami, v prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom, nemôže dôjsť k odňatiu práva účastníka konať pred súdom (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 116/93) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania. Ustanovenie § 101 ods. 2 (v spojení s § 119 O.s.p.) umožňuje súdu zvážiť dôvodnosť návrhu na odročenie pojednávania a nadväzne konať v dôvodných prípadoch v neprítomnosti účastníkov konania. Iné chápanie predmetného ustanovenia by viedlo k jeho obsolentnosti a zároveň k nežiaducim prieťahom v konaní, ktorých (tvrdená) existencia je v konečnom dôsledku základom samotného nároku uplatňovaného navrhovateľom v žalobe.

Písomné vyjadrenie odporcu vo veci samej bolo súdu doručené až dňa 13.08.2013. Nemožno preto považovať za porušenie požiadavky bezodkladnosti doručenia vyjadrenia postup súdu (nemajúceho navyše ešte vedomosť o neúčasti navrhovateľa na súdnom pojednávaní), ktorý oboznámenie sa navrhovateľa s vyjadrením odporcu ponechal až na samotné súdne pojednávanie. V konečnom dôsledku však platí aj skutočnosť, že dôvodom meritórneho neúspechu navrhovateľa nebola argumentácia predložená v písomnom vyjadrení odporcu. Bez právneho významu nie je ani skutočnosť, že obsah vyjadrenia odporcu v súdnej veci je totožný s obsahom jeho vyjadrení vo všetkých konaniach o náhradu majetkovej škody a náhradu nemajetkovej ujmy medzi tými istými účastníkmi v rovnakom procesnom postavení v ďalších stovkách súdnych konaní, ktorá skutočnosť je známa tak navrhovateľovi, ako aj odvolaciemu súdu z jeho úradnej činnosti.

Odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že v predvolaní na pojednávanie bol navrhovateľ a osobitne jeho právny zástupca zo strany súdu poučený o svojich procesných právach a povinnostiach ako účastník konania, vrátane poučenia podľa ust. § 120 ods. 1 a 4 O.s.p..

Bez akéhokoľvek racionálneho základu sú tvrdenia odvolateľa v tom smere, že súd si určil sám okruh a rozsah dokazovania, resp. že z odôvodnenia nie je poznateľné, či išlo o listiny (ktorými bolo vykonané dokazovanie) založené v exekučnom spise. Zo zápisnice v súdnom pojednávaní je mimo rámca akýchkoľvek pochybností zjavné, že dokazovanie bolo vykonané oboznámením listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a podstatným obsahom exekučného spisu Okresného súdu Čadca sp. zn. 13Er/21/2011- ktorý dôkaz výslovne (na str. 2 spisu) požadoval samotný navrhovateľ. Inú skutočnosť nie je možné vyvodiť ani z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

Hmotno-právnym dôvodom zamietnutia uplatneného nároku navrhovateľa bolo nepreukázanie nesprávneho úradného postupu ako základného predpokladu pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľ v danom prípade odôvodňoval nesprávny úradný postup exekučného súdu nedodržaním zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty na rozhodnutie súdu o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na exekúciu. Okresný súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že v súdnej veci nedošlo k prieťahom s poukazom na skutkový stav popísaný vyššie. Súd potom nemal za preukázaný nesprávny úradný postup ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Akékoľvek ďalšie dokazovanie vo veci by bolo preto nadbytočné. Napriek tomu súd I. stupňa konštatoval aj nesplnenie zvyšných predpokladov pre vznik nároku navrhovateľa na náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatnenej žalobou.

Odvolací súd poznamenáva, že na danú vec je potrebné aplikovať ust. § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 z. z. účinného do 31.12.2012, v zmysle ktorého štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv a právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda.

Krajský súd sa stotožnil so záverom okresného súdu, keď konštatoval, že pokiaľ žiadosť o vydanie poverenia bola exekučným súdom zamietnutá rozhodnutím zo dňa 06.02.2012 a následne bolo exekučné konanie zastavené, pri rozhodovaní v tejto veci nedošlo k prieťahom v konaní.

Exekučný poriadok rozhodcovský rozsudok za exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. d/ označuje iba od 01.06.2011, napriek tomu treba rozhodcovský rozsudok za exekučný titul považovať podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku aj pred účinnosťou novely Exekučného poriadku uskutočnenej zákonom č. 102/2011 Z. z. z dôvodu, že vložením slov „rozhodcovských súdov a“ do § 41 ods. 2 písm. d/ sa podľa Dôvodovej správy k tejto novele odstraňuje len rozporný výklad § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného

poriadku, či pod vykonateľnými rozhodnutiami rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených sa nimi rozumejú aj rozhodcovské rozsudky. Exekučný poriadok ustanovuje v § 44 ods. 2 procesnú lehotu 15 dní na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v prípade, že exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Ústavný súd vo viacerých rozhodnutiach vyslovil názor, že táto lehota neplatí v prípade negatívneho rozhodnutia exekučného súdu o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a že uvedené platilo aj pred 01.06.2010 (do účinnosti zákona č. 144/2010 Z. z., ktorým sa menil Exekučný poriadok (napr. II. ÚS 245/2013-17, II. ÚS 112/2013-17).

Krajský súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s vysloveným záverom okresného súdu o neexistencii prietahov v konaní a poukazuje na dôvody, ktoré okresný súd uviedol. Z uvedených dôvodov sa krajský súd stotožnil s vecne správnym záverom prvostupňového súdu, že navrhovateľ nepreukázal vznik nesprávneho úradného postupu ako základného predpokladu pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Keďže všetky predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorými sú: 1. nesprávny úradný postup, 2. vznik škody, 3. príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, musia byť splnené kumulatívne, pri absencii prvého z nich je skúmanie ďalších dvoch predpokladov zodpovednosti irelevantné. Keďže nebol preukázaný nesprávny úradný postup, je vylúčený vznik nároku navrhovateľa na majetkovú, resp. nemajetkovú ujmu. Nesprávna aplikácia aktuálne účinného zákona č. 514/2003 Z. z. nemala vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

Vo vzťahu k výroku III. rozsudku odvolateľ namietal, že okresný súd predbehol vydaním meritórneho rozhodnutia účinky právoplatného rozhodnutia o prerušení konania z dôvodu rozhodovania o otázke nestrannosti sudcu, a teda zakladajú porušenie práva navrhovateľa na súdnu ochranu, osobitne maria jeho možnosť konať pred súdom. Meritórne rozhodnutie tak bolo prinajmenšom predčasné.

Bez ohľadu na uvedené, zodpovedá doterajšiemu priebehu konania a stavu veci, že zákonná sudkyňa postupovala v intenciách záväzného rozhodnutia nadriadeného súdu o jej nevyhlúčení. Odvolateľ v návrhu na prerušenie konania ani v posudzovanom odvolaní neuviedol žiadne iné/ďalšie okolnosti, ktoré by mali zakladať jej vylúčenie, než tie, ktoré už boli predmetom posúdenia nadriadeného súdu. Zároveň dotknutý záver o nevyhlúčení rešpektuje aktuálnu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenia sp. zn. 3 Nc 14/2010 z 31.5.2010; 6 Cdo 201/2013 z 19.6.2013) v otázkach posudzovania inštitútu sudcovskej nestrannosti.

S poukazom na nepochybnú možnosť uplatnenia námietky rozhodovania veci vylúčeným sudcom ako odvolacieho, resp. dovolacieho dôvodu vhodne okresný súd uprednostnil požiadavku hospodárnosti/rýchlosti konania. Práve na jej (údajnom) nedodržaní je pritom založený aj meritórny nárok navrhovateľa. V kontexte týchto okolností by sa opačné rozhodnutie okresného súdu (t.j. prerušenie konania) javilo ako ťažko argumentačne udržateľné.

Na základe konštatovaného odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal v prejednávanej veci dokazovanie náležitým spôsobom a v potrebnom rozsahu, spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu účastníkov konania, ako aj meritum veci. Po vykonaní a vyhodnotení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle ust. § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodnil.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvostupňového konania.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.. Navrhovateľ nebol v odvolacom konaní úspešný, a preto je povinný nahradiť odporcovi trovy, ktoré mu v súvislosti s týmto konaním vznikli. Keďže si odporca náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a z obsahu spisu mu vznik trov tohto odvolacieho konania ani nevyplýva, odvolací súd mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.